

TIỀM NĂNG XUẤT KHẨU SẢN PHẨM GỖ CỦA VIỆT NAM SANG THỊ TRƯỜNG EU

TS. Vũ Thị Thoa

Học viện Chính trị - Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh

EU là thị trường xuất khẩu lớn thứ hai của Việt Nam, sau Hoa Kỳ. Nhiều mặt hàng xuất khẩu chủ lực của Việt Nam hiện đang chiếm lĩnh trên thị trường châu Âu như: dệt may, da giày, đồ gỗ nội thất... Riêng sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam đã xuất khẩu sang 120 nước, trong đó EU, Mỹ, Nhật Bản là những thị trường tiêu thụ sản phẩm lớn nhất, chiếm hơn 70% tổng sản phẩm gỗ xuất khẩu của cả nước. Vì vậy, bài viết này tập trung vào phân tích tiềm năng xuất khẩu sản phẩm gỗ của Việt Nam sang thị trường EU và giải pháp thúc đẩy xuất khẩu sản phẩm gỗ vào thị trường này.

1. Tiềm năng xuất khẩu sản phẩm gỗ vào thị trường EU

Thứ nhất, EU là thị trường rộng lớn với gần 490 triệu người tiêu dùng có thu nhập cao, đồng thời là thị trường xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ lớn thứ hai của Việt Nam. Mặc dù các tiêu chuẩn kỹ thuật của EU đối với các hàng hóa nhập khẩu đưa ra ngày càng khắt khe hơn, song sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam xuất khẩu vào EU vẫn liên tục tăng cao, kim ngạch xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ trong 2 năm gần đây đều đạt trên 750 triệu USD/năm. Có thể thấy được kim ngạch xuất

khẩu gỗ và sản phẩm gỗ sang thị trường EU giai đoạn 2005 -2010 qua số liệu sau: 2005: 457.631 triệu USD; 2006: 500.23 triệu USD; 2007: 633,10 triệu USD; 2008: 791.80 triệu USD; 2009: 763,70 triệu USD; 2010: Do có những biến động bởi suy thoái kinh tế toàn cầu và những quy định chặt chẽ của thị trường EU về sản phẩm đồ gỗ xuất khẩu nên kim ngạch xuất khẩu của sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam sang EU có giảm sút, nhưng vẫn đạt 504 triệu USD, xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ vào thị trường EU tăng trưởng khoảng 8%.

Số liệu trên đã chứng tỏ các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam vẫn còn nhiều tiềm năng để thâm nhập vào thị trường EU và thị trường EU vẫn là thị trường vừa truyền thống vừa trọng điểm của các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam. Theo Bộ Công thương, cho đến nay, sản phẩm đồ gỗ xuất khẩu của Việt Nam đã có sự phát triển vượt bậc. Hiện sản phẩm đồ gỗ đã trở thành mặt hàng xuất khẩu chủ lực đứng thứ năm của Việt Nam sau dầu thô, dệt may, giày dép và thủy sản. Mặc dù EU là một trong ba thị trường xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ lớn và khó tính của thế giới, nhưng sản phẩm đồ gỗ xuất

khẩu của Việt Nam đã chiếm được những vị thế nhất định ở thị trường này, trong tổng kim ngạch xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam thì EU chiếm tới 28%. Tuy vậy, sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam hiện mới chiếm 0,78% tổng thị phần thế giới, trong khi nhu cầu sử dụng loại hàng này luôn tăng nhanh. Do vậy, tiềm năng xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam là rất lớn.

Thứ hai, năng lực của các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ ngày một nâng cao. Cho đến nay, chỉ sau 10 năm hình thành và phát triển ngành kỹ nghệ đồ gỗ, ở Việt Nam đã có 191 nhà máy được cấp chứng nhận của Tổ chức Hội đồng quản trị Rừng thế giới và nhiều doanh nghiệp của Việt Nam được cấp chứng nhận thử nghiệm sản phẩm phù hợp với tiêu chuẩn của EU.

Thứ ba, Việt Nam là một quốc gia có đất rừng, thuận lợi cho phát triển sản phẩm đồ gỗ. Báo cáo của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho thấy, trong những năm gần đây, diện tích rừng ở Việt Nam đã tăng liên tục nhờ trồng rừng và phục hồi rừng tự nhiên. Tính đến cuối năm 2009, trên phạm vi toàn quốc có gần 13,259 triệu ha rừng (trong đó có hơn 10,339 triệu ha rừng tự nhiên và hơn 2,919 triệu ha rừng trồng). Mức độ che phủ rừng tăng mạnh từ 37% năm 2005 lên 39,1% năm 2009, năm 2010 đạt khoảng 39,5%, bình quân mỗi năm tăng 0,5%. Điều này chứng tỏ rằng, trong những năm qua công tác quản lý, bảo vệ và phát triển rừng ở Việt Nam đã có những chuyển biến tích cực, tạo điều kiện cho việc khai thác tiềm năng và tái tạo tài nguyên rừng,

phát triển các sản phẩm đồ gỗ xuất khẩu của Việt Nam.

Mặc dù tiềm năng xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ sang thị trường EU là rất lớn và trong những năm gần đây các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ ở Việt Nam đã có nhiều nỗ lực đẩy mạnh xuất khẩu vào EU, nhiều sản phẩm đồ gỗ đã tìm được chỗ đứng trên thị trường lớn và đầy tiềm năng này. Song khả năng cạnh tranh của các sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam trên thị trường EU chưa thực sự mạnh, trong khi EU lại là thị trường khó tính với nhiều quy định chặt chẽ về hàng hoá nhập khẩu, do đó đây cũng là những thách thức lớn, đòi hỏi nỗ lực từ phía các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam thì mới có thể chiếm lĩnh thị trường này một cách ổn định. Để các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ sang thị trường EU một cách có hiệu quả cần phải có giải pháp thích ứng.

2. Giải pháp thúc đẩy các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm gỗ của Việt Nam sang thị trường EU

Để thúc đẩy các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam sang thị trường EU, cần phải có sự hỗ trợ của Nhà nước và nỗ lực của các doanh nghiệp.

Về phía Nhà nước: Để hỗ trợ các doanh nghiệp đẩy mạnh xuất khẩu sản phẩm gỗ sang EU, Nhà nước cần có chính sách hỗ trợ các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm gỗ. Cụ thể là:

Thứ nhất, Nhà nước cần có chính sách hỗ trợ về vốn, ưu đãi về thuế và tạo điều kiện thuận lợi trong sản xuất kinh doanh để phát triển các ngành hàng xuất khẩu sản phẩm gỗ, đồng thời khuyến khích các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm gỗ đầu tư vốn để mở rộng quy mô sản xuất và đổi mới công nghệ, ứng dụng kỹ thuật và công nghệ mới nhằm nâng cao chất lượng sản phẩm, giảm chi phí trong quá trình sản xuất để có được những sản phẩm có mẫu mã đẹp và chất lượng cao, không gây ảnh hưởng tới môi trường, phù hợp với thị hiếu của người tiêu dùng EU, trên cơ sở đó tăng khối lượng và hiệu quả xuất khẩu sản phẩm gỗ của Việt Nam sang thị trường EU.

Thứ hai, Nhà nước cần hoàn thiện hành lang pháp lý tạo thuận lợi tối đa cho các doanh nghiệp xuất khẩu; rà soát lại văn bản để điều chỉnh các quy định không phù hợp với các quy định của Luật Thương mại, Luật Đầu tư và Luật Doanh nghiệp.

Thứ ba, Nhà nước bằng nhiều kênh cần cung cấp kịp thời thông tin về các quy định của EU về tiêu chuẩn kỹ thuật đối với sản phẩm gỗ xuất khẩu vào thị trường này nhằm giúp các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm gỗ của Việt Nam nắm bắt được thị trường, nâng cao sức cạnh tranh, tiến tới chiếm lĩnh và mở rộng thị trường xuất khẩu để sản phẩm gỗ ngày càng có uy tín cả về số lượng và chất lượng.

Thứ tư, Nhà nước cần có cơ chế chính sách để khuyến khích các địa phương có rừng tái tạo và bảo vệ tài nguyên rừng, để

một mặt giữ gìn môi trường sinh thái, mặt khác giúp các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm gỗ có nguồn nguyên liệu ổn định.

Về phía doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm gỗ: Để sản phẩm gỗ Việt Nam chiếm lĩnh được thị trường EU, các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm gỗ cần chú ý làm tốt các việc sau:

Một là, Các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm gỗ cần chủ động có kế hoạch và chiến lược cụ thể về việc nghiên cứu lựa chọn phương thức thích hợp để có thể thâm nhập vào kênh phân phối trên thị trường EU và thu hút các nhà đầu tư của EU tham gia vào quá trình sản xuất gỗ xuất khẩu tại Việt Nam, tạo cơ hội thâm nhập vào thị trường này.

Hai là, Các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm gỗ một mặt cần chủ động nâng cao năng lực cạnh tranh, mặt khác, cần phát huy những lợi thế, khắc phục những hạn chế của doanh nghiệp mình để liên doanh, liên kết, hợp tác với nhau trong việc mở rộng quy mô, đổi mới; đưa khoa học, kỹ thuật vào sản xuất theo hướng qui mô lớn, công nghệ cao, chất lượng tốt, xây dựng thương hiệu có uy tín... trên cơ sở đảm bảo các tiêu chuẩn quy định của thị trường EU, nhằm đảm bảo cho sản phẩm gỗ xuất khẩu có thể đáp ứng yêu cầu và thị hiếu của người dân ở thị trường này.

Ba là, Các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm gỗ của Việt Nam cần có chứng nhận FLEGT đảm bảo dư lượng hoá chất trong

việc bảo quản gỗ, đồng thời nên chú ý tới việc sản xuất các sản phẩm đồ gỗ như: ghế khung gỗ; đồ nội thất phòng khách và phòng ăn và đồ nội thất văn phòng, đặc biệt là xuất khẩu mặt hàng ghế nguyên chiếc loại cao cấp, vì các loại sản phẩm đồ gỗ xuất khẩu này của Việt Nam vào thị trường EU vẫn tiếp tục tăng.

Bốn là, Cần nâng cao vai trò của Hiệp hội Ngành hàng trong việc tư vấn cho các cơ quan chuyên ngành và doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ để có những định hướng tốt hơn về mặt thị trường và yêu cầu về chất lượng sản phẩm, nhằm nâng cao sức cạnh tranh cho các doanh nghiệp sản phẩm gỗ xuất khẩu của Việt Nam.

Năm là, Các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ cần tổ chức tốt việc thực hiện hợp đồng xuất khẩu hàng hóa vào EU, vì việc thực hiện tốt hợp đồng xuất khẩu cũng là một trong những yếu tố quan trọng quyết định khả năng cạnh tranh của sản phẩm đồ gỗ xuất khẩu. Do vậy, các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ cần tăng cường công tác giám sát và điều hành để nâng cao chất lượng nghiệp vụ tổ chức thực hiện hợp đồng xuất khẩu, giao hàng đúng thời hạn, đủ về số lượng, đảm bảo về chất lượng, hợp tác và giải quyết kịp thời các vấn đề phát sinh trong quá trình thực hiện hợp đồng, nâng cao uy tín, xây dựng mối quan hệ tin cậy về chăm sóc khách hàng và khả năng thích ứng nhanh trên thị trường EU.

Sáu là, Các doanh nghiệp xuất khẩu sản phẩm đồ gỗ của Việt Nam, bên cạnh sự hỗ

trợ của Nhà nước, cần có sự chủ động trong việc nắm bắt kịp thời các tiêu chuẩn kỹ thuật về hàng hóa xuất khẩu vào thị trường EU, để có sự đầu tư thích ứng và hoàn thiện sản phẩm đồ gỗ xuất khẩu của mình, đáp ứng được các yêu cầu về kỹ thuật mà thị trường này đòi hỏi, trên cơ sở đó mới có khả năng thâm nhập được vào thị trường EU.

Tài liệu tham khảo

1. Kinh tế 2009-2010 Việt Nam và Thế giới.
2. *Xuất khẩu đồ gỗ năm 2010 và dự báo năm 2011*.
<http://www.caosulamsinh.com.vn/index.php?/kinh-te/xuat-khau-do-go-nam-2010-va-du-bao-nam-2011.html>
3. *Ngành chế biến gỗ Việt Nam - tiềm năng và lợi thế phát triển*.
<http://www.vietrade.gov.vn/g-va-cac-sn-phm-t-g/1116-nganh-ch-bin-g-vit-nam-tim-nng-va-li-th-phat-trin.html>
4. *Liên tiếp tăng xuất khẩu sản phẩm gỗ sang Mỹ, Nhật, EU*.
<http://dvt.vn/20100804050755218p47c81/lien-tiep-tang-xuat-khau-san-pham-go-sang-my-nhat-eu.htm>
5. *Xuất khẩu sản phẩm gỗ vào EU-những quy định và những điều cần quan tâm*.
<http://www.kimtingroup.com/index.php?mod=news&id=xuat-khau-san-pham-go-vao-eu-nhung-quy-dinh-va-nhung-dieu-can-quan-tam-f21>
6. *Xuất khẩu sang EU và những rào cản*. <http://vovnews.vn/Home/Xuat-khau-sang-EU-va-nhung-rao-can/20106/147838.vov>
7. *Độ che phủ rừng của Việt Nam tăng mạnh*, <http://www.hanoimoi.com.vn/newsdetail/Moi-truong/398013/%C4%91o-che-phu-rung-cua-viet-nam-tang-manh.htm>